

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/192/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315215202
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2315215202.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobkyne: Y. C., nar. XX.X.XXXX, X. K. XXX/XX, M., zastúpená: Advokátka kancelária FARDOUS PARTNERS s. r. o., IČO: 47 241 543, Hlavná 6, Šaľa, proti žalovanému: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, L. I. č. XX, zastúpený: JUDr. Vladimír Haládik, advokát, Clementisove Sady 1616, Galanta, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. k. 10C/519/2015-137 zo dňa 24. júna 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu I. inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovanému sa priznáva právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd I. inštancie žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že ich žalovanému priznal v plnom rozsahu.
2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci prvou otázkou, ktorou sa súd zaoberal bola otázka platnosti dohody o vyporiadaní BSM. Mal za preukázané, že manželstvo strán bolo rozvedené tamajším súdom 1. októbra 2012 č. k. 16P/211/2012-27, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 15. októbra 2012. Základným predpokladom pre vyporiadanie BSM je jeho predchádzajúci zánik. Manželstvo strán zaniklo rozvodom, teda 15. októbrom 2012. Nie je možné, aby sa manželia platne dohodli na vyporiadaní BSM ešte pred jeho zánikom. Takáto dohoda by bola absolútne neplatná podľa § 39 OZ. Pod vyporiadaním treba rozumieť nielen rozdelenie vecí tvoriacich predmet BSM, ale aj komplexné riešenie majetkových vzťahov medzi bývalými spoluvlastníkmi, vrátane pohľadávok a dlhov vzniknutých za trvania manželstva.
3. Súdna prax zastáva stanovisko, že v rámci vyporiadania BSM sa vyporiadávajú aj spoločné majetkové práva a povinnosti, vrátane spoločných pohľadávok, dlhov. Podľa OZ a ustálenej judikatúry možno uzavrieť i takú dohodu o vyporiadaní BSM, ktorá nevyporiadáva všetky hodnoty patriace do BSM od účinnosti novely OZ č. 131/1982 Zb., od ktorej doby súdna prax a právna teória pripúšťajú výklad, ako má byť vyporiadané čiastočne BSM. Vychádza z vôle strán, ako má byť vyporiadané zaniknuté BSM a pokiaľ dôjde k zhode vôle strán, nemožno dohodu považovať neskôr za neplatnú pre rozpor s § 150 OZ. Dohoda musí riešiť vyporiadanie každej jednotlivjej veci kompletne s konečnou platnosťou a nemožno ju následne súdnym rozhodnutím modifikovať.
4. Žalobkyňa v podanej žalobe skutkovo žalobu vymedzila tak, že po rozvode manželstva sa so žalovaným dohodla na rozdelení spoločného majetku okrem motorového vozidla a pasív - pôžička od

spoločnosti Consumer Finance Holding, a. s. Na pojednávaní konanom 19. októbra 2015 pri svojej výpovedi zo začiatku tvrdila o dohode uzavretej po rozvode manželstva a na priamu otázku súdu, kedy bola dohoda uzavretá, žalobkyňa uviedla, že pred dátumom, kedy bolo manželstvo rozvedené, t. j. pred 1. októbrom 2012. Naopak žalovaný tvrdil, že dohoda o vyporiadaní BSM bola uzavretá po rozvode manželstva. V danom prípade dôkazné bremeno ležalo na pleciach žalovaného, ktorý v konaní neunesol dôkazné bremeno a presvedčivo nepreukázal dohodu o vyporiadaní BSM po rozvode manželstva. Svedkyňa W. Z. potvrdila, že v byte bola 22. októbra 2012 a byť bol prakticky vyprázdnený okrem pár hnutelných vecí nachádzajúcich sa v byte. Jedná sa o týždenný rozdiel medzi nadobudnutím právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva a vyhotovením fotografií, za ktoré obdobie, by strany museli zistiť právoplatnosť rozsudku o rozvode manželstva, uzavrieť dohodu o vyporiadaní BSM, osloviť svedkyňu za účelom vyhotovenia fotografií, vyprázdniť byt a vyhotoviť fotografie. Je vysoko nepravdepodobné, aby strany za toto obdobie stihli vykonať všetky úkony, keď nemali vedomosť o nadobudnutí právoplatnosti rozsudku o rozvode. Pravdepodobnejšie je, že strany po rozvode manželstva 1. októbra 2012 sa dohodli o vyporiadaní BSM, alebo ešte pred rozvodom manželstva, čomu nasvedčuje záznam spísaný 30. júna 2012, z ktorého vyplýva, že ešte pred rozvodom manželstva, manželia začali disponovať s určitými hnutelnými vecami tvoriacimi predmet BSM. V takomto prípade dohoda je neplatná.

5. Žalobkyňa tvrdila, že je potrebné v tomto konaní vyporiadať iba tú časť BSM, ktorá nebola medzi stranami vyporiadaná reálnym plnením z ich neplatnej dohody. V danom prípade sa jedná o majetkové práva k motorovému vozidlu, pričom ako prejudiciálnou otázkou sa musí súd zaoberať platnosťou úverovej zmluvy z 30. mája 2011 a 4. februára 2014.

6. Súd mal za jednoznačne preukázané, že žalovaný uzavrel so spoločnosťou AutoFinance, a. s. 30. mája 2011 zmluvu o spotrebnom úvere, v zmysle ktorej veriteľ s dlžníkom / žalovaným v tomto konaní / uzavreli dohodu o podmienkach poskytnutia účelového spotrebného úveru na kúpu predmetu financovania, t. j. motorového vozidla Volkswagen - Passat Variant, v zmysle ktorej veriteľ poskytol žalovanému účelový spotrebný úver na financovanie predmetu financovania vo výške 8.500,-eur, pričom časť kúpnej ceny bola uhradená žalovaným vo výške 5.100,-eur. Žalovaný sa zaviazal previesť na veriteľa vlastnícke právo k predmetu financovania a veriteľ do svojho vlastníctva motorové vozidlo prijal. To znamená, že v čase uzavretia úverovej zmluvy žalovaný nebol vlastníkom predmetného motorového vlastníctva, pretože úverovú zmluvu uzavrel za účelom financovania motorového vozidla, avšak predmet financovania previedol do vlastníctva veriteľa a zaplatil časť kúpnej ceny vo výške 5.100,-eur s tým, že výška spotrebného úveru činila 3.400,-eur a výška splátok v počte 36 sa žalovaný zaviazal splácať mesačne vo výške 180,05,-eur. Úverovú zmluvu žalovaný uzavrel s veriteľom za účelom financovania predmetu financovania. Súčasne strany zmluvného vzťahu sa dohodli, že dňom prevodu vlastníckeho práva k predmetu financovania platí, že medzi stranami je uzavretá zmluva o výpožičke. Strany zmluvného vzťahu uzavreli 4. februára 2014 s P. I. zmluvu o prevode práv a povinností zo zmluvy o spotrebnom úvere, na základe ktorej všetky práva a povinnosti pôvodného dlžníka prešli na nového dlžníka. Žalovaný tvrdil, že k vyrovnaniu medzi ním a novým dlžníkom nedošlo, lebo auto bolo pokazené. Predmetné tvrdenie žalobkyňa nerozporovala. To znamená, že v čase rozvodu manželstva, ani po rozvode manželstva, žalovaný nebol vlastníkom motorového vozidla.

7. Ako súd uviedol vyššie strany neboli vlastníkami motorového vozidla v čase uzavretia zmluvy o spotrebnom úvere / 30. mája 2011 / napriek tomu, že zmluvou žalovaný vlastníctvo k predmetu financovania previedol na veriteľa a zaplatil časť kúpnej ceny vo výške 5.100,-eur a výška spotrebného úveru činila 3.400,-eur. Medzi stranami nebolo sporné, že z titulu akontácie žalovaný zaplatil 3.000,-eur. Žalovaný však tvrdil, že na akontáciu mu darovala jeho matka predmetnú sumu, čo v konaní preukazoval nahliadnutím do vkladnej knižky založenej vo K. S., a. s. na meno W. Z., z ktorej súd zistil, že matka žalovaného urobila výber peňazí 30. mája 2011 vo výške 2.000,-eur a doložila mu 1.000,-eur a týmto spôsobom žalovaný zaplatil akontáciu na motorové vozidlo. Tvrdenie žalovaného v tomto smere rozporovala žalobkyňa a tvrdila, že akontácia vo výške 3.000,-eur bola zaplatená z ich spoločných peňazí. V tomto smere žalovaný neunesol dôkazné bremeno o zaplatení akontácie z peňazí, ktoré získal darom od svojej matky, pretože súdu preukázal, len výber peňazí v deň uzavretia zmluvy, ale nepreukázal na aký účel bola vybratá finančná čiastka vo výške 2.000,-eur a či táto suma bola matkou žalovaného poskytnutá žalovanému spolu s doložením 1.000,-eur na akontáciu.

8. Uzavretím zmluvy o spotrebnom úvere bola nepochybne uzavretá leasingová zmluva, ktorá nie je v Obchodnom zákonníku samostatne upravená. Môže sa však uzatvárať ako nepomenovaná zmluva podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. V praxi sa najčastejšie používa uzavretie týchto leasingových zmlúv: finančný leasing, operatívny leasing, a spätný lízing. Podľa názoru súdu v danom prípade bola uzavretá kombinovaná leasingová zmluva so spätným leasingom a finančným leasingom, pretože v čase uzavretia zmluvy žalovaný nebol vlastníkom motorového vozidla. To znamená, že žalovaný kúpil motorové vozidlo za cenu, ktorú mu poskytol veriteľ zmluvou o spotrebnom úvere vo výške 3.400,-eur s tým, že kúpna cena predmetu financovania činila 8.500,-eur. Súčasne zmluvné strany uzavreli aj zmluvu o výpožičke. Právna úprava zmluvy o výpožičke sa nachádza v ustanovení § 659 až 662 OZ. Zmluvou o výpožičke prenecháva požičiavateľ vypožičanú vec, aby ju dočasne a bezplatne užíval. Pojmovým znakom zmluvy o výpožičke je jej bezodplatnosť. Teda tvrdenie žalovaného o nájme motorového vozidla nie je správne, pretože predmet financovania dostal bezodplatne s tým, že sa zaviazal úver splácať v dohodnutých mesačných splátkach. Do rozvodu manželstva bolo zaplatených 11 splátok po 180,05,-eur, čo činí 1.980,55,-eur + 3.000,-eur /akontácia/, čo spolu činí 4.980,55,-eur podľa tvrdenia žalobkyne. V priebehu konania žalobkyňa tvrdila, že žalovaný motorové vozidlo Volkswagen Golf v spoločnosti nechal ako akontáciu. Toto tvrdenie súd považuje za pravdivé, ktoré žalovaný nerozporoval, lebo zo zmluvy o spotrebnom úvere uzavretej 30. mája 2011 vyplýva, že časť kúpnej ceny vo výške 5.100,-eur bola zaplatená. Na základe tejto skutočnosti za účelom kúpy motorového vozidla Volkswagen Passat Variant strany zaplatili 5.100,-eur a splátky vo výške 1.980,55,-eur, čo spolu činí 7.080,55,-eur.

9. Žalovaný s veriteľom uzavrel spotrebiteľskú zmluvu. Na jednej strane vystupuje fyzická osoba - spotrebiteľ, ktorá pri uzatváraní a plnení zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a na strane druhej právnická osoba - dodávateľ, ktorá pri uzatváraní zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

10. V danom prípade aj keby súd dospel k záveru o neprijateľných podmienkach zmluvy alebo časti neplatnosti zmluvy, táto by nevyvolala neplatnosť celej zmluvy a žalovaný by bol povinný vrátiť veriteľovi to, čo od neho prijal na základe zmluvy.

11. Žalobkyňa počas trvania manželstva 22. januára 2012 uzavrela zmluvu o poskytnutí pôžičky vo výške 2.100,-eur. Výška mesačnej splátky činila 71,83,-eur. Do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva žalobkyňa zaplatila 9 mesačných splátok vo výške 646,47,-eur. Po rozvode manželstva žalobkyňa zaplatila 27 splátok vo výške 1.939,41,-eur, teda spolu 2.585,88,-eur.

12. Tak ako v prípade úverovej zmluvy o spotrebnom úvere z 30. mája 2011, tak aj v prípade zmluvy o poskytnutí pôžičky z 22. januára 2012 a ich nárokov sa jedná už len o pasíva spadajúce do BSM, ktoré neboli vyporiadané. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za jednoznačne preukázané, že motorové vozidlo Volkswagen Passat Variant ku dňu zániku BSM nebolo vo vlastníctve strán. Strany boli držiteľmi motorového vozidla, pričom vlastníkom bola leasingová spoločnosť. Žalovaný sa ani po rozvode manželstva nestal vlastníkom motorového vozidla, pričom všetky práva a povinnosti vyplývajúce z úverovej zmluvy previedol na p. P. I. bez finančného vyporiadania. Žalobkyňa tvrdila, že do BSM patrili hnutelné veci, byt, motorové vozidlo Volkswagen Passat a predmetné pasíva. So žalovaným sa dohodla tak, že byt predali za 52.000,-eur, z ktorej sumy vyplatili hypotekárny úver a každá zo strán nadobudla 9.000,-eur a rozdelili si aj hnutelné veci. Motorové vozidlo Volkswagen Passat Variant si zobral žalovaný do užívania s tým, že prevzal leasingové splátky. Žalovaný tvrdenie žalobkyne o predmete vyporiadania BSM nerozporoval. To znamená, že motorové vozidlo bolo predmetom dohody, aj keď neplatnej, ale

žalobkyňa trvala na vyporiadaní majetku v zmysle dohody s tým, že predmetom nevyporiadaného majetku zostali len pasíva a motorové vozidlo.

13. Leasing predstavuje majetkové právo, ktoré má svoju hodnotu, pričom motorové vozidlo nebolo ku dňu zániku BSM majetkom strán a žalovaný nezískal motorové vozidlo do svojho vlastníctva ani po zániku BSM, preto nie je možné toto majetkové právo žalobkyne vyporiadať podľa § 150 OZ.

14. Pokiaľ predmetom konania zostali len spoločné dlhy v tomto smere súd uvádza, že súdna prax zastáva stanovisko, v zmysle ktorého možno v rámci BSM vyporiadať dlhy medzi stranami pri tzv. širšom vyporiadaní BSM, avšak pri existencii aktív. To znamená, že za stavu, keď strany nevlastnia žiadny spoločný majetok - aktíva, nie je možné vyporiadať spoločné dlhy strán. To bol dôvod, pre ktorý súd žalobu zamietol.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý mal plný úspech v konaní, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

16. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podala odvolanie žalobkyňa. Uviedla, že podaným návrhom na začatie konania sa domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“) medzi žalobkyňou a žalovaným v časti, ktorá nebola medzi účastníkmi vyporiadaná mimosúdne, týkajúca sa jednak majetkového práva k motorovému vozidlu VW Passat, EČV: GA 069DD resp. nároku žalobkyne na zaplatenie polovice hodnoty leasingových splátok, ktoré predstavovali sumu 4.980,55 eur (vstupná akontácia 3.000,- eur a 11x mesačná splátka v celkovej výške 1.980,55 eur) a tiež nároku žalobcu na zaplatenie polovice finančných prostriedkov, ktoré žalobkyňa zaplatila po rozvoде manželstva zo svojho majetku na splatenie úveru poskytnutého spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s.

17. V zmysle bodu 28 napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný uzavrel so spoločnosťou AutoFinance, a. s., dňa 30.05.2011 zmluvu o spotrebnom úvere k predmetu financovania VW Passat Variant, na základe ktorej zmluvy poskytol veriteľ žalovanému úver vo výške 5.100,- eur. Žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti na rozdiel od veriteľa (AutoFinance, a. s.) sa zaviazal previesť na veriteľa vlastnícke právo k predmetu financovania.

18. V bode 30 napadnutého rozsudku už súd prvej inštancie tú istú zmluvu, ktorú v bode 28 vyhodnotil ako zmluvu o spotrebnom úvere hodnotí ako leasingovú zmluvu, a to kombinovanú (spätný a finančný leasing).

19. Žalobkyni vôbec nie je zrejmé ako súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutkového stavu - t.j. uzavretie zmluvy o spotrebnom úvere (§ 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), pričom právny vzťah z tejto zmluvy sa v zmysle § 52 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) riadi ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a teda najmä všeobecnou právnou úpravou v OZ v spojení s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi), túto nesprávne právne posúdil ako kombinovanú leasingovú zmluvu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

20. Žalobkyňa zdôrazňuje, že medzi zmluvou o úvere a leasingovou zmluvou je podstatný rozdiel, najmä ak ich účelom je nadobudnutie hnutelnej veci. Zmluvou o úvere podľa § 497 ObZ sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Najmä v prípade, ak je predmetom financovania osobné motorové vozidlo, veriteľ je oprávnený plniť aj v prospech tretej osoby, pričom vlastnícke právo k predmetu financovania nadobúda priamo dlžník (dlžník sa zaväzuje vrátiť iba peňažné prostriedky). Veriteľ z takto uzavretej zmluvy nie je vlastníkom predmetu financovania (v danom prípade osobného motorového vozidla VW Passat).

21. Z povahy leasingového vzťahu uzavretej ako inominatného úkonu podľa § 269 ods. 2 ObZ vyplýva, že vlastníkom veci (veriteľ) prevádza na nájomcu (dlžníka) v podstate všetky riziká a výnosy spojené s

vlastníctvom daného majetku (okrem vlastníckeho práva) a prenecháva konkrétne určenú vec nájomcovi (dlžníkovi) do užívania.

22. Súd prvej inštancie si v bode 30 odôvodnenia napadnutého rozsudku výrazne odporuje, keď raz hovorí o úverom vzťahu žalovaného a spoločnosti AutoFinance, a. s. a raz o leasingovom vzťahu. Vyššie uvedené odôvodňuje nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, keď zmluvný vzťah uzavretý medzi žalovaným a spoločnosťou AutoFinance, a. s. založený zmluvou o spotrebnom úvere nesprávne právne posúdil ako prejudiciálnu otázku, týkajúci sa zistenia existencie vlastníckeho práva k predmetu financovania - VW Passat.

23. Nakoľko zmluva o spotrebnom úvere podľa § 497 ObZ nie je leasingovou zmluvou podľa § 269 ods. 2 ObZ, nie je sa možné stotožniť ani s právnym posúdením súdom prvej inštancie týkajúcim sa (ne)existencie vlastníckeho práva žalobcu a žalovaného v podiele 1/1 BSM k predmetu financovania VW Passat.

24. V dôsledku uzavretia zmluvy o spotrebnom úvere dlžník (žalovaný) spoločne so žalobcom nadobudli vlastnícke právo k predmetu financovania - VW Passat, t.j. VW Passat sa stal majetkom žalobkyne a žalovaného v BSM v podiele 1/1 BSM, pričom časť kúpnej ceny za predmet financovania bola zaplatená treťou osobou - spoločnosťou AutoFinance, a. s., na základe spotrebného úveru.

25. Zároveň žalovaný na základe osobitného zmluvného dojednania, ktoré má povahu akcesorického záväzku vo vzťahu k hlavnému záväzku z úverovej zmluvy (zmluvy o spotrebnom úvere), previedol zabezpečovacím prevodom práva podľa § 553 ods. 1 OZ vlastnícke právo k predmetu financovania na veriteľa (AutoFinance, a. s.).

26. Z povahy zabezpečovacieho prevodu práva (§ 553 a nasl. OZ) ako inštitútu na zabezpečenie záväzkov vyplýva, že na to, aby mohlo dôjsť k prevodu konkrétneho (vlastníckeho) práva na tretiu osobu, musí byť dlžník (žalovaný), ktorý konkrétne (vlastnícke) právo prevádza na veriteľa (AutoFinance, a. s.) za účelom zabezpečenia záväzku zo zmluvy o spotrebnom úvere, vlastníkom predmetu financovania (VW Passat), ku ktorému sa konkrétne (vlastnícke) právo za účelom zabezpečenia záväzku prevádza. Platí, že ak by dlžník (žalovaný) nebol vlastníkom predmetu zabezpečenia zabezpečovacím prevodom práva, nemôže toto právo previesť na tretiu osobu - veriteľa (AutoFinance, a. s.) za účelom zabezpečenia záväzku = nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet.

27. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalobkyňa i žalovaný boli vlastníkom predmetu financovania, kedy sa toto stalo predmetom ich BSM v podiele 1/1 BSM momentom uzavretia kúpnej zmluvy.

28. Žalobkyňa zdôrazňuje, že na prípadnú absolútnu neplatnosť zmlúv, či zmluvných ustanovení, je súd prvej inštancie povinný prihliadať ex offo, o to viac ak ide o práva a zmluvné dojednanie vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv (porov. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., a § 53 ods. 2 OZ). Zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že konanie o vypořiadaní BSM sa spravuje a riadi inkvizičným (vyšetrovacím) princípom.

29. V prvom rade sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal s otázkou, či žalovaný bol oprávnený uzavrieť v rámci zmluvy o spotrebnom úvere, dohodu o zabezpečovacom prevode práva, t.j. či táto napĺňa definíciu § 145 OZ, teda či ide o bežnú vec týkajúcu sa spoločnej veci, ktorú môže vybavovať každý z manželov, a teda či dohoda o zabezpečovacom prevode práva ktorá bola uzavretá výlučne žalovaným i keď VW Passat patril do BSM, bola uzavretá platne vzhľadom na ust. § 145 OZ.

30. Žalobkyňa má zároveň za to, že spotrebiteľ (žalovaný), ktorý uzatvoril dohodu o zabezpečovacom prevode (vlastníckeho) práva, ktorá bola inkorporovaná v zmluve o spotrebnom úvere (na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v súlade § 52 ods. 2 OZ) nemohol vzhľadom na inkorporáciu dohody o zabezpečovacom prevode práva v zmluve o spotrebnom úvere ovplyvniť jej obsah a bol nepriamo nútený túto podpísať. Vzhľadom na uvedené ide o neplatné zmluvné dojednanie, nakoľko toto nemal možnosť žalovaný (a už vôbec nie žalobkyňa, ktorá bola rovnako vlastníkom predmetu zabezpečovacieho prevodu (vlastníckeho) práva) ovplyvniť (porov. § 53 OZ).

31. Preto záver, ku ktorému dospel súd prvej inštancie pri právnom posúdení veci v bode 35 odôvodnenia napadnutého rozsudku, t.j. „...že motorové vozidlo nebolo ku dňu zániku BSM majetkom strán a žalovaný nezískal motorové vozidlo do svojho vlastníctva ani po zániku BSM“, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP.

32. Rovnako je tak nesprávne zistenie skutkového stavu a právne posúdenie v bode 36 napadnutého rozsudku, ktoré uvádza, že BSM strán sporu neobsahuje žiadne aktívum, pre ktorú skutočnosť nie je možné BSM vyporiadať. Nakoľko vzhľadom na neplatnosť dojednania o zabezpečovacom prevode práva, či už z dôvodu § 145 OZ (nejde o bežný úkon jedného z manželov) alebo § 53 OZ (nejde o individuálne zmluvné dojednanie, ktoré by mala možnosť zmluvná strana ovplyvniť) je VW Passat aktívom BSM resp. suma ktorú žalovaný za predmetné motorové vozidlo jeho predajom získal, ktorá skutočnosť odôvodňuje vyporiadanie BSM strán sporu v žalobcom požadovanom rozsahu a žalobcom navrhovaným spôsobom.

33. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že s rozsudkom prvostupňového súdu a jeho odôvodnením súhlasí, tento je správny a spravodlivý a v súlade s vykonaným dokazovaním. V konaní bolo preukázané, že predmetom navrhovaného vyporiadania už nebol žiadny spoločný majetok - aktíva, preto nie je možné vyporiadať spoločné dlhy strán.

34. Žalobkyňa odôvodňuje svoje odvolanie vetami vytrhnutými z kontextu právnych úkonov, ktoré majú preukázať jeho právny názor. Vykonanými dôkazmi však bolo preukázané, že žalovaný nebol vlastníkom motorového vozidla a nestal sa ním ani po zániku BSM. V zmluve o prevode práv a povinností zo zmluvy o spotrebnom úvere č. 1110233 zo dňa 31.1.2014 je vyslovene uvedené, že všetky práva a povinnosti pôvodného dlžníka (Z. Z.) prechádzajú na nového dlžníka (P. I.) a v Čl. IV ods. 1. sa uvádza, že „vozidlo je vo vlastníctve veriteľa“. Nový dlžník sa stal iba držiteľom predmetu financovania. Ďalej bolo preukázané, že žalovaný titulom vyrovnania nedostal žiadnu finančnú čiastku, teda neexistuje žiadna suma, ktorá by odôvodňovala jej vyporiadanie v rámci BSM.

35. Žalobkyňa sa v odvolaní zaoberá aj otázkou, či žalovaný bol oprávnený uzavrieť v rámci zmluvy o spotrebnom úvere dohodu o zabezpečovacom prevode práva, či išlo o bežnú vec, na druhej strane úver žalobkyne z 22.1.2012, ktorý zobrala žalobkyňa bez súhlasu žalovaného a bez jeho vedomosti o tomto úvere, považuje žalobkyňa za bežnú vec. Žalobkyňa teda prezentuje svoje názory podľa účelu, ktorý chce dosiahnuť.

36. Vzhľadom na uvedené navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a žalovanému priznal voči žalobkyňi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % trov konania.

37. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadrila žalobkyňa. Uviedla, že z podaného vyjadrenia žalovaného je zrejmé, že práve tento vykladá ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) účelovo, keď napriek skutočnosti, že je zastúpený právnym zástupcom nerozlišuje medzi ustálenou súdnou praxou týkajúcou sa vybavovania spoločných vecí podľa § 145 OZ a mylným ním účelovo prezentovaným výkladom.

38. Žalovaný uvádza: „Žalobca sa v odvolaní zaoberá aj otázkou, či žalovaný bol oprávnený uzavrieť v rámci zmluvy o spotrebnom úvere dohodou o zabezpečovacom prevode práva, či išlo o bežnú vec, na druhej strane úver žalobcu z 22.01.2012, ktorý zobral žalobca bez súhlasu žalovaného a bez jeho vedomosti o tomto úvere, považuje žalobca za bežnú vec.“

39. V zmysle ustálenej judikatúry platí, že za právny úkon týkajúci sa spoločnej veci nemožno považovať predovšetkým zmluvu o pôžičke uzavretú len jedným z manželov ako dlžníkom (Najvyšší súd ČSR, sp. zn. 3 Cz 57/73), zmluvu o úvere, ručiteľský záväzok jedného z manželov (R 61/1973), zmluvu o výpožičke uzavretú len jedným z manželov (R 71/1994), dohodu o pristúpení k záväzku alebo uznanie dlhu (Najvyšší súd ČSR, sp. zn. 3 Cz 27/1986). Tieto právne úkony sa totiž priamo netýkajú predmetu bezpodielového spoluvlastníctva, a teda spoločných vecí, keďže na ich základe je ešte iba nadobúdaný majetok do bezpodielového spoluvlastníctva (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere), resp. sa vôbec netýkajú spoločného majetku v zmysle zákonného vymedzenia bezpodielového spoluvlastníctva manželov v § 143 OZ. Teda, ak takýto právny úkon za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov uskutoční ako dlžník iba jeden z manželov, nepotrebuje na to súhlas druhého manžela, a to aj keď nejde o bežnú

vec. Dôsledkom toho je skutočnosť, že ide o záväzok tohto manžela, a nie o spoločný záväzok oboch manželov.

40. Naproti tomu iná je situácia, kedy jeden z manželov (žalovaný) bez súhlas druhého manžela (žalobcu) vykonáva priamy dispozitívny právny úkon s predmetom bezpodielového spoluvlastníctva manželov - uzavretím dohody o zabezpečovacom prevode práva k motorovému vozidlu VW Passat, EČV: GA 069DD.

41. Vzhľadom na uvedené považuje žalobkyňa argumentáciu uvedenú v čl. II písm. a) odôvodnení odvolania žalobkyne podstatnú pre posúdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie v napadnutom rozsudku, nakoľko sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal s prejudiciálnymi otázkami (platnosti uzavretia dohody o zabezpečovacom prevode práva vzhľadom na ust. § 145 ods. 1 OZ a vzhľadom na ust. § 52 ods. 2 OZ), tj. či žalovaný bol oprávnený uzavrieť v rámci zmluvy o spotrebnom úvere, dohodu o zabezpečovacom prevode práva, t.j. či táto napĺňa definíciu § 145 OZ, teda či ide o bežnú vec týkajúcu sa spoločnej veci, ktorú môže vybavovať každý z manželov, a teda či dohoda o zabezpečovacom prevode práva ktorá bola uzavretá výlučne žalovaným i keď VW Passat patril do BSM, bola uzavretá platne vzhľadom na ust. § 145 OZ.

42. Žalobkyňa má zároveň za to, že spotrebiteľ (žalovaný), ktorý uzatvoril dohodu o zabezpečovacom prevode (vlastníckeho) práva, ktorá bola inkorporovaná v zmluve o spotrebnom úvere (na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách v súlade § 52 ods. 2 OZ) nemohol vzhľadom na inkorporáciu dohody o zabezpečovacom prevode práva v zmluve o spotrebnom úvere ovplyvniť jej obsah a bol nepriamo nútený túto podpísať. Vzhľadom na uvedené ide o neplatné zmluvné dojednanie, nakoľko toto nemal možnosť žalovaný (a už vôbec nie žalobkyňa, ktorá bola rovnako vlastníkom predmetu zabezpečovacieho prevodu (vlastníckeho) práva) ovplyvniť (porov. § 53 OZ). Vo vyššej časti sa žalobkyňa pridrižiava podaného odvolania.

43. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 - ďalej len CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny.

44. Žalobkyňa sa svojím návrhom domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov tak, že žalovaný bude zaviazaný zaplatiť jej polovicu hodnoty leasingových splátok vo výške 2.490.27 eura, polovicu zaplatených finančných prostriedkov za poskytnutý úver od spoločnosti Consumer Finance Holding, a. s. vo výške 969.70 eura a zároveň žiadala, aby do vlastníctva žalovaného súd prikázal osobné motorové vlastníctvo zn. Volkswagen Passat, modrej farby, EČV: GA069DD s tým, že je povinný splatiť leasingovej spoločnosti zvyšné mesačné splátky.

45. Súd návrh (v poradí druhým rozsudkom) zamietol z dôvodu, že nakoľko predmetom vyporiadania ostali iba pasíva, za stavu, keď účastníci nevlastnia žiaden spoločný majetok - aktíva, nie je možné vyporiadať spoločné dlhy účastníkov.

46. Vzhľadom k odvolaniu žalobkyne, ktorá napadla rozsudok súdu prvej inštancie, predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na odvolaciu argumentáciu žalobkyne bolo posúdiť správnosť záverov súdu prvej inštancie, ktorý žalobu zamietol.

47. Žalobkyňa v odvolaní namietala predovšetkým nesprávne právne posúdenie súdu prvej inštancie, ktorý vyhodnotil Zmluvu uzatvorenú medzi žalovaným a spoločnosťou Auto Finance, a. s. zo dňa

30.05.2011 ako leasingovú zmluvu a v inom odseku rozsudku ako zmluvu úverovú. Taktiež poukazoval na to, že súd prvej inštancie sa vôbec nevysporiadal s platnosťou zmluvy o zabezpečovacom prevode práva v zmysle ust. § 145 OZ, nakoľko neposudzoval, či išlo o bežnú vec týkajúcu sa spoločnej veci a tiež jej platnosťou i s ohľadom na ust. § 52 ods. 2 OZ. Má za to, že išlo o neplatný právny úkon a motorové vozidlo patrilo ku dňu rozvodu manželstva do bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

48. Podľa ust. § 143 Občianskeho zákonníka v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnenému nástupcovi pôvodného vlastníka.

49. Podľa ust. § 150 Občianskeho zákonníka pri vyporiadaní sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

50. Je možné sa stotožniť so záverom súdu prvej inštancie, že existencia platnej dohody o vyporiadaní BSM preukázaná nebola, preto bolo dôvodným sa zaoberať nárokom žalobkyne na vyporiadanie BSM.

51. V odbornej literatúre je finančný leasing chápaný ako záväzkový vzťah, ktorého obsahom je najmä povinnosť poskytovateľa leasingu odovzdať príjemcovi leasingu na určitú dobu do užívania vec či inú majetkovú hodnotu, a na druhej strane povinnosť príjemcu leasingu úplne uhradiť poskytovateľovi leasingu prostredníctvom leasingových splátok náklady spojené s jej nadobudnutím. Príjemca leasingu má obvykle právo na kúpu predmetu leasingu do svojho vlastníctva za tzv. zostatkovú cenu. V tejto súvislosti sa hovorí o nadobúdacej funkcii finančného leasingu, ktorá ho kvalitatívne odlišuje od nájmu, pri ktorom je primárnou funkciou užívacia. Príjemca leasingu nesie už od počiatku vzťahu riziká spojené s predmetom leasingu aj náklady spojené s jeho užívaním. Ekonomickým účelom finančného leasingu je nadobudnutie veci či inej majetkovej hodnoty s využitím cudzích zdrojov. Finančný leasing je alternatívou k úveru, ktorého ekonomický účel je obdobný; ide o finančnú službu, ktorá sa od úveru líši tým, že tu nedochádza k poskytnutiu peňažných prostriedkov dlžníkovi (Farská, P., Kofroň, M., Novotný, M. a kol.: Finanční leasing v právni praxi. C. H. Beck Praha 2003, s. 5 a nasl.).

52. Ak manžel uzavrie za trvania manželstva leasingovú zmluvu, ktorej predmetom je vec, ku ktorej nadobudne vlastníctvo až po zániku manželstva, je zrejmé, že ku dňu zániku BSM nejde o vec v jeho vlastníctve. Preto táto vec nemôže byť v rámci konania o vyporiadanie BSM prikázaná niektorému z manželov. Možno len uvažovať o tom, nakoľko je manžel povinný vrátiť do BSM, čo bolo zo spoločného vynaložené na splátky leasingovej spoločnosti, ktoré možno považovať aj za splátky kúpnej ceny.

53. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že medzi spoločnosťou AutoFinance, a. s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola dňa 30.5.2011 uzatvorená zmluva o spotrebnom úvere č. 1110233, predmetom ktorej bola dohoda veriteľa a dlžníka o podmienkach poskytnutia účelového spotrebného úveru na kúpu predmetu financovania, podmienkach zabezpečovacieho prevodu vlastníckeho práva k predmetu financovania, zabezpečujúceho poskytnutý úver a podmienkach výpožičky predmetu financovania dlžníkovi. Predmetom financovania bolo motorové vozidlo zn. VOLKSWAGEN - Passat Variant. Kúpna cena predmetu financovania bola 8.500 eur s DPH, s tým, že časť kúpnej ceny bola uhradená dlžníkom vopred vo výške 5.100 eur s DPH, zároveň s tým, že boli dohodnuté podmienky splácania poskytnutého úveru. Súčasťou tejto zmluvy o spotrebnom úvere boli aj ustanovenia o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva v článku IV. zmluvy, kde dlžník na zabezpečenie všetkých pohľadávok veriteľa podľa tejto zmluvy prevádza na veriteľa vlastnícke právo k predmetu financovania uvedenému v čl. II.. Zároveň súčasťou zmluvy o spotrebnom úvere v článku V. bola zmluva o výpožičke s tým, že za podmienok uvedených v tejto zmluve prenecháva dlžník na dohodnutú dobu do dňa splatnosti v poradi poslednej splátky predmet financovania.

54. Z vyššie uvedeného je možné uzavrieť, že žalovaný uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere, za účelom kúpy motorového vozidla zn. VOLKSWAGEN - Passat Variant, ktorý bol zabezpečený zabezpečovacím prevodom vlastníckeho práva k predmetu. Súd prvej inštancie však správne uzatvoril, že motorové vozidlo zn. VOLKSWAGEN - Passat Variant nebolo majetkom žalovaného a ani žalobkyne ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva.

55. Ustanovenie § 145 OZ upravuje postup manželov pri právnych úkonoch. Podľa § 145 ods. 1 OZ, bežné veci týkajúce sa spoločných vecí môže vybavovať každý z manželov. V ostatných veciach je potrebný súhlas oboch manželov; inak je právny úkon neplatný.

56. Za bežnú vec sa nepovažuje napríklad darovanie nehnuteľnosti alebo poskytnutie daru nie nepatrnej hodnoty tretej osobe, alebo uzavretie zmluvy o záložnom práve (§ 151e a nasl.), uzavretie nájomnej zmluvy, právne úkony týkajúce sa nadobudnutia, výmeny a predaja nehnuteľností a iných hodnotných vecí a pod. Bežné veci môže vybavovať každý z manželov, takže na platnosť právneho úkonu, ktorý v tejto súvislosti manžel urobil, sa nevyžaduje súhlas druhého manžela.

57. Ak ide o vybavovanie iných než bežných vecí, na platnosť právneho úkonu, pokiaľ v ňom nevystupujú obaja manželia ako jeho účastníci alebo pokiaľ jeden z nich nekoná na základe plnomocenstva ako zástupca aj za druhého manžela, sa vyžaduje súhlas oboch manželov. Tento súhlas možno dať v akejkoľvek forme. To znamená, že ho možno dať nielen ústne alebo písomne, ale aj mlčky - konkludentne (per facta concludentia), ak zo správania druhého manžela možno usúdiť, že súhlasil s tým, aby bola záležitosť takto vybavená (§ 35 ods. 1). Súhlas možno dať nielen vopred, ale aj dodatočne.

58. Právny úkon, ktorý bol urobený len jedným z manželov bez súhlasu druhého a ktorý nie je vybavovaním bežnej veci, sa považuje za platný, pokiaľ ten, kto je ním dotknutý, sa jeho neplatnosti nedovolá. Nejde teda o absolútnu neplatnosť, ale o relatívnu neplatnosť právneho úkonu (§ 40a). Právo uplatniť neplatnosť takýchto právnych úkonov má predovšetkým manžel, ktorého súhlas bol opomenutý, a ďalej adresát právneho úkonu. Neplatnosti sa však nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. Toto právo je majetkovým právom, na ktoré sa vzťahuje trojročná premlčacia doba (§ 101), a formou dovolania sa alebo uplatnenia nároku zabraňujúceho premlčaniu je aj súdna žaloba. Ak bol úkon, na základe ktorého sa disponuje vecou (napr. jej predaj, darovanie a pod.), vyhlásený za neplatný, prichádza do úvahy vindikačný nárok (§ 126), ktorý sa spravuje ustanoveniami o bezdôvodnom obohatení (§ 451 a nasl.).

59. Samotnú Zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.05.2011, súčasťou ktorej bolo aj ustanovenie o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva a zmluva o výpožičke uzatvoril výlučne žalovaný ako dlžník. Ak by sme aj uzatvorili, že k uzatvoreniu zmluvy prišlo napriek nesúhlasu žalobkyne, ktorá uviedla, že o úverovej zmluve vedela, nakoľko akontácia a aj splátky boli splácané zo spoločných prostriedkov, avšak namietala tú skutočnosť, že dohoda o zabezpečovacom prevode práva je neplatná a to z dôvodu, že nešlo o bežnú vec a žalobkyňa nedala súhlas k takémuto úkonu žalovaného (§ 145 OZ), tento úkon je možné považovať za platný, pokiaľ sa žalobkyňa nedovolala jeho neplatnosti (relatívna neplatnosť v zmysle ust. § 40a OZ). (viď napr. 6 Cdo 221/2010 ZSP č. 31/2013), kde kto v čase pred dovolaním sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu previedol na tretiu osobu vec nadobudnutú na základe toho právneho úkonu, disponoval s vecou ako vlastníkom a jeho dispozícia mala právne účinky prevodu vlastníctva.

60. Z vykonaného dokazovania uvedené (dovolanie sa relatívnej neplatnosti) nebolo tvrdené a ani preukázané. Je možné preto uzavrieť, že daný právny úkon platný je. Nakoľko splatnosť úveru bola dohodnutá na 36 mesiacov a rozvod manželov nadobudol právoplatnosť v októbri 2012, záver súdu prvej inštancie v tom, že predmet financovania (motorové vozidlo) vo vlastníctve manželov ku dňu právoplatnosti rozvodu nebol, bol správny.

61. Tu odvolací súd navyše poukazuje na to, že majetok patriaci do bezpodielového spoluvlastníctva manželov môže byť použitý na zabezpečenie záväzku len jedného z manželov vzniknutého za trvania manželstva (napr. zabezpečovacím prevodom práva) napr. 31 Cdo 1374/2010 (NS ČR).

62. Nemožno prihladiť ani na ďalšiu odvoláciu námietku žalobkyne v tom, že zmluva je neplatná z dôvodu, že nešlo o individuálne dojednané zmluvné podmienky (§ 53 OZ). Na uvedené by súd mohol prihladiť iba v rámci vzťahu veriteľ a dlžník, avšak nie v rámci konania o vyporiadanie BSM.

63. Preto je možné uzavrieť, že Zmluva o spotrebnom úvere č. 1110233 uzatvorená medzi spoločnosťou AutoFinance, a. s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom dňa 30.5.2011, spolu i s dohodou o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva a zmluvou o výpožičke sú platnými právnymi úkonmi.

64. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že žalobkyňa počas manželstva uzatvorila 22. januára 2012 Zmluvu o poskytnutí pôžičky vo výške 2.100,-eur so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a. s. Mesačná splátka činila 71,83,-eur. Do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva žalobkyňa zaplatila 9 mesačných splátok vo výške 646,47,-eur. Po rozvode manželstva žalobkyňa zaplatila 27 splátok vo výške 1.939,41,-eur, teda spolu 2.585,88,-eur. Žalovaný tvrdil, že o tomto úvere žalobkyňa nevedel.

65. Žalovaný uzavrel 27. júna 2012 Zmluvu o spotrebnom úvere č. 603 559 s veriteľom VOLKSWAGEN Slovensko, a. s. vo výške 3.600,-eur s mesačnou splátkou vo výške 86,76,-eur.

66. Ak si jeden z manželov požičiava od inej osoby peniaze a v zmluve o pôžičke vystupuje ako dlžník, je zo zmluvy o pôžičke zaviazaný a oprávnený len ten z manželov, ktorý ju ako dlžník uzavrel. Samotný záväzok jedného z manželov sa tak netransformuje na spoločný záväzok oboch manželov vo vzťahu k veriteľovi. Uznatie dlhu zo zmluvy o pôžičke, ktorej účastníkom bol iba jeden z manželov vyvolalo účinky iba voči jeho osobe. Rozhodnutie o vyporiadaní BSM má zásadne účinky len medzi bývalými manželmi a nie je možné ním zasiahnuť do práv tretích osôb, hlavne veriteľa. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júna 2019, sp. zn. 4 Cdo 28/2019)

67. Z obsahu spisového materiálu a z vykonaného dokazovania vyplynulo, že nevyporiadaným ostali už iba záväzky bývalých manželov. Súdna prax zastáva stanovisko, že tieto možno v rámci BSM vyporiadať medzi účastníkmi pri tzv. širšom vyporiadaní BSM, avšak pri existencii aktív. Vyporiadanie spoločných záväzkov, ktoré sú spojené s bezpodielovým spoluvlastníctvom manželov a vznikli za jeho trvania, sa týka vzťahov medzi manželmi a nezasahuje do práv a povinností tretích osôb, ktoré nie sú účastníkmi konania a ktorým zostávajú nedotknuté všetky ich práva vo vzťahu k dlžníkovi. Určenie osoby preberajúcej záväzok je úpravou vnútorných vzťahov spoludlžníkov, ktorí v prípade manželov majú spravidla solidárne postavenie. Vyporiadanie aktív BSM (zmena vnútorných vzťahov dlžníkov) je úzko spätá s novými vlastníckymi pomermi k aktívam. Samo o sebe význam nemá, pretože bez zmeny vo vlastníckych pomeroch k aktívam nie je dôvod meniť vnútorné vzťahy spoludlžníkov, ktoré sú dané, či už zmluvou alebo zo zákona a ktorých vzájomné vysporiadanie je naďalej zachované zákonom. Za stavu, keď účastníci ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva v BSM nevlastnili žiaden spoločný majetok - aktíva, nebolo možné vyporiadať spoločné dlhy účastníkov a preto záver súdu prvej inštancie bol správny.

68. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd rozsudok súdu I. inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

69. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP, preto žalovaný má voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný.

70. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu I. inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde I. inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).